N^er 225. ROK 1839. WTOREK 1 PAZDZIERNIKA.

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedzieli świąt urocz. w druk. St. Gieszkowskiego.

Zaliczenie na trzy miesiące Złp. 10 miesięcznie Złp. 4.

Imiona Rzymskie.
Jutro Aniołów Stróżów.

Imiona Sławiańskie.
Jutro Stanimir.

Gazeta Krakowska.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień	godzina	Barometr do 0° Reaumura w miarze Paryzkiej	Stopnie ciepła podług Reaumura	Psychometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i rozne uwagi
	6	27 ' 3''', 076	+ 7, 2	3''', 61	Zaden	Pogoda z Chmurami	
30	2	4, 279	+ 16, 6	4, 58	Pł Zachodni słaby	,,	
	10	4, 639	+ 10, 2	4, 15	Wschodni słaby	,,	

Wiadomości zagraniczne.

— *Londyn* 14 *Września.* —

Oddalenie sekretarza wydziału wojny, lorda Howick, i sekretarza admiralicyi pana Charles Word z gabinetu, miało sprawić smutne bardzo wrażenie w armii i marynarce, ponieważ politycy ci, berdzo obeznani byli z pojedynczemi gałęziami tych obu rodzajów służby, i bardzo są lubieni w wojsku.

Pan Ward zapowiedział na następne posiedzenia parlamentu, wniosek którego celem jest powiększyć pożytki z osad dla macierzystego kraju. Planem jego jest, założyć w Londynie osobną władzę dla przedaży gruntów koronnych w osadach, która jednak ma mieć związek z ministerstwem osad, podług tych samych zasad jakia przewodniczyły w kommissyi kolonizacyjnéj dla południowéj Australii. Takie grunta koronne przedawane będą w Londynie albo w osadach po stałéj jak najmniejszéj cenie, ale za gotowiznę, a pieniądze zebrane z tego, mają być użyte głównie na osadzenie ubogich wychodców w koloniach. Kilka tysięcy niemieckich wychodców, mówi *Courrier*, udaje się corocznie morzem z Bremen, Amszterdamu, Antwerpii i innych portów; znaczna ich część posiada dostateczne kapitały i wszyscy mogą być zjednanemi na osadników dla naszych kolonij, jeśli im przedstawiemy te same korzyści jakie zapewniamy obecnie wychodcom angielskim udającym się do południowéj Australii, to jest prawo jakie kapitaliści płacący z góry przez to zyskują, że pieniądze za grunta użyte są do przewiezienia do kolonii takich robotników jakich oni sobie wybiorą.«

W Kanadzie zdaje się że bardzo żałowano bliskiego odjazdu sir Johna Calborne, tak przynajmniéj donoszą z Montreal pod dniem 21 sierpnia.

W New-Orleans mniemają, że Anglija stawi się w Mexyku za stroną rzeczy-pospolitéj texyjańskiej, w celu wyjednania zawarcia pokoju między temi dwoma krajami. Zatargi z Indyanami zdaje się, że już ustały w Texas; w ostatniéj bitwie między Szanihami i oddziałem wojska texyjańskiego, czerwoni, zostali pobici i nazajutrz zaraz mnóstwo ich poddało się z bronią i pakunkiem.

Rapporta z Montewideo zawierają niejakie szczegóły względem blokady Buenos-Ayres. Francuzi otrzymali posiłki w okrętach, i żołnierzach, blokada jednak nie ostrzéj była prowadzoną jak dawniéj. Układy względem tego między Angliją i Francyą zostały na nowo przerwane. Mniemano że Francya

na wiosnę pośle 8000 ludzi do Rio de la Plata. Teraźniejszy gubernator Buenos-Ayres, ma pod swemi rozkazami 15,000 ludzi regularnego wojska, do tego przyłącza się jeszcze milicya, i dla tego on czuje się bezpiecznym przeciw wszelkiéj napaści. Wojsko to w prawdzie składa się z saméj konnicy, ale która może i pieszo służyć. Gdyby nieprzyjaciel chciał doświadczyć bombardowania, wtedy trudnémby także było jego położenie, ponieważ kraj w około jest obszerną równiną, bez pagórka, drzewa, ani krzaku, na 600 angielskich mil na zachód i północ, prócz tego morze przy brzegu jest tak płytkie, że wszystkie okręty wojenne o sześć mil angielskich pozostawać muszą od brzegu, potrzebaby przeto budować naprzód statki, któreby tylko na cztéry stopy zanurzały się w wodę, a na to trzebaby najmniéj cztery miesiące czasu.

— *Madryt* 8 *Września.* —

Powodzenie w północnych prowincyach przewyższa wszelkie nadzieje jakie tu sobie tworzono. Nie potrzebujemy teraz przyznawać żadnych pożyczek karlistowskich, ani zawierać układów z Cabrerą i hrabią d'Espagna, którzy wkrótce podzielą los swego pana. Powszechnie mniemają że ci dowódcy tak jak Palillos, wkrótce zostaną opuszczeni przez znaczną część swoich żołnierzy i przez to będą zmuszeni unikać na zawsze Hiszpanii, albo narazić się na surowe kary, na jakie postępki ich zasłużyły albowiem do nich bez wątpienia nie zostanie rozciągnięta amnestya jaką przygotowuje gabinet. Układy które teraz sprowadziły tak wielkie rezultaty rozpoczęły się już w czasie krwawych wypadków w Estelli.

Correo nacional donosi, iż wczoraj przybył z Paryża goniec, który przywiózł naszemu gabinetowi zaręczenie ze strony rządu francuzkiego, iż skoro don Carlos przyjdzie na ziemię francuzką, rząd tego kraju przedsięweźmie wszelkie środki, w celu przeszkodzenia mu w powrocie do Hiszpanii.

Depesze z Valencyi donoszą, że Cabrera unika wszelkiego starcia z wojskiem królowéj. Dowódca ten jak mówią skierował pochód swój ku Mancha. Miasto i twierdza la Morella de Chulilla wpadły w ręce Konstytucyonistów pod dowództwem O'Donnella.

Castellano mówi (bezwątpienia bezzasadnie) że przy rozmowie Espartera z Marotem obecny był pośrednik francuzki, i ofiarował zaręczenie swego rządu dla tego traktatu. Ale Espartero powstał, podał Marotowi rękę i rzekł: Czy moje słowo honoru które w téj chwili panu daję, jest dla pana dostateczną rękojmią? Jeśli pan na tém poprzestaniesz, tedy nie potrzebujemy innéj rękojmi. Jeśli nie, a więc niech nasze armie koniec téj sprawie położą. Na to miał odpowiedź Maroto. Wasze słowo honoru jako jenerała, silniejszém jest dla mnie niż zaręczenie Francyi; nie żądam żadnéj innéj rękojmi. — Potém traktat został podpisany.

— *Bruxella* 17 *Września.* —

Xiąże Józef de Chimaj mianowany posłem belgijskim przy dworze hollenderskim, przybył tu i zabawi jeszcze dwa tygodnie, nim uda się na miejsce swego przeznaczenia.

Z Antwerpii donoszą o odjeździe jenerała inspektora posterunków hollenderskich. Obecność jego tam miała za cel, porozumieć się z deputowanemi rządu belgijskiego względem ustanowienia stosunków między dwoma temi krajami. Słychać że układ przyszedł do skutku, i zawiera wiele ulepszeń, między innemi zniżenie opłaty od gazet.

Izby zgromadzą się w przyszłym miesiącu.

— *Konstantynopol* 24 *Sierpnia.* —

Przez Wiedeń otrzymana wiadomość z Konstantynopola pod tą datą, zawiera następujące doniesienie: »Dowiadujemy się, że posada ministra skarbu (Malia Naziri) została zniesioną; a ustanowiono dwa oddzielne ministerstwa, skarbu i dzierżaw państwa. Sławny kapitan angielski Napier, znajdował się w Konstantynopolu, admirał Stopford w dniu 31 miał posłuchanie u wielkiego wezyra i następnie wyjechał z Konstantynopola. Względem postanowień w sprawie Mehmeda Ali nic nie słychać.

— *Dnia* 28 *Sierpnia.* —

Journ. de Smyrne. Zgodność wielkich mocarstw we względzie stanowczego rozwiązania kwestyi wschodniéj, z każdym dniem utwierdza się. i wszelka obawa niejedności zdaje się niepodobną. Między wszystkiemi panuje zgodność zasad i zamiarów, a nawet względem środków dojścia do wspólnego celu, zdaje się, że zamiary są jednakie. Posłowie pięciu mocarstw otrzymali od swoich rządów ostatnie instrukcye względem uregulo-

wania smutnego rozdwojenia między Turcyą a Egiptem, i w dniu 20 b. m. oświadczyli wspólnie porcie przez pierwszego dragomana, że gabinety trwają w pierwszém swojém postanowieniu, i że stale zamierzają przedsięwziąść wszelkie potrzebne środki aby Mehmeda Ali zmusić do przyjęcia ich warunków, gdyby dłużéj jeszcze wachał się przychylić do podawanych mu punktów pojednania, tém bardziéj, że te warunki wprawiają go w tak korzystne położenie, jakiego tylko dozwalają wymagania polityki europejskiéj.

Paropływ rządowy angielski *Radamantus* przybył tu w dniu 20 z Alexandryi. Udał on się prosto do Terapii, aby lordowi Ponsonby i admirałowi Stopford oddać depesze które otrzymał. Następnego dnia wziął na liniję pociągową korwetę angielską, która stała na kotwicy pod Terapią i pociągnął ją aż do Tophany. W tym samym dniu lord Ponsonby i admirał Stopford odwiedzili wielkiego Wezyra w jego pałacu w Konstantynopolu. Chociaż odwiedziny te były zupełnie ceremonijalnemi, jednakże obszernie miano mówić o sprawie wschodniéj. W ciągu dnia admirał angielski w towarzystwie przeszło 60 oficerów swojéj floty zwiedził najznaczniejsze meczety i osobliwości stolicy.

W dniu 21 poseł rossyjski i hrabia Rzewuski adjutant N. Cesarza Wszech Rosyi, odwiedzili wielkiego Wezyra. W czasie téj konferencyi, która trwała dość długo, miano mówić o obecném położeniu rzeczy. Następnie poseł i hrabia Rzewuski udali się do Seraskiera Halil paszy: Seraskier Halil pasza odznacza się ciągle przez gorliwość i czynność z jaką usiłuje zaprowadzić ulepszenia we wszystkich częściach swojego zarządu.

Wiadomość o przytrzymaniu sześciu wysłańców wice króla egiptu, którzy wylądowali do Saloniki, jest fałszywą. Paropływ rządowy, który tam był posłany i wrócił 25 b. m. przywiózł wiadomość, że bryg egipski odpłynął już od brzegów Macedonii. Jeden tylko z tych wysłańców paszy, a który poprzednio należał do orszaku Kapudana paszy został schwytany, inni szybko oddalili się, (uzrawszy, że ich missya nie udała się.

Oficerowie angielscy, którzy tu znajdują się na urlopie, otrzymali rozkaz udania się natychmiast do floty, która jak słychać opuścić ma port Beszikta i niewiadomo gdzie się uda.

— *Smyrna* 29 *Sierpnia.* —

Tu i w okolicy panuje zupełna spokojność; ostatnie wypadki były wprawdzie zdolnemi obudzić niespokojności, ale zdrowy rozsądek mieszkańców utrzymał ich w właściwych granicach postępowania.

Flota angielska i francuzka zajmuje ciągle jeszcze te same pozycye.

Hussein Bej gubernator Smyrny odwiedził admirała Baudiera na pokładzie *Medein.*

Następujący czyn, mówi *Journal de Smyrne*, sądziemy że powinniśmy podać do wiadomości publicznéj, ponieważ on okazuje do jakiego stopnia Mehmed Ali wszystko w ruch wprawia aby tylko szkodzić porcie. Od niejakiego czasu rząd egipski zamiast jak zwykle do rozmaitych miejsc handlowych morza śródziemnego jako to: Livorno, Triestu, i Marsylii przesyłać wexle które bierze za bawełnę, posyła je w niezmiernéj ilości do Smyrny i Konstantynopola, chociaż tamże kurs wexli znacznie jest mniejszy niż gdzieindziéj. W ten sposób wszystkie pieniądze z Turcyi przepływają do Egiptu. Nie jest to bezwątpienia spekulacya handlowa, ale cel polityczny łatwy do odgadnienia.

W dniu 18 sierpnia przybył paropływ sułtański do Saloniki na którego pokładzie znajdowali się 2 Tatarzy którzy niezwłocznie konno jak słychać do Janiny pospieszyli, gdzie stosownie do rozkazu w 30 godzinach przybyć mają. Względem celu ich podróży nic nie wiemy, ale obiegają wieści podług których idzie o to, żeby Mustafę paszę do Konstantynopola przywieść.

Rozmaitości.

Nowy Zeuxys paryzki.

Król Francuzów był nie dawno na wystawie pięknych sztuk i wyrobów w Paryżu, poczém wydarzył się wypadek, który stawił dowód, że Francya w naszych czasach nowego Zeuxysa posiada. Ludwik Filip zwiedziwszy niektóre sale i oddawszy celniejszym artystom zasłużone pochwały, zatrzymał się przed kunsztownemi motylami pana de Benny, które tak wielkie mają podobieństwo z motylami żywemi, iż w samej rzeczy oko człowieka złudzić mogą. Król ujrzawszy je zachwycił się i okazł artystę najpiękniejsze-

mi pochwałami; lecz nie dość na tém; jeszcze zaszczytniejszy tryumf czekał artystę. — Wiadomo, iż motyle przez sam skład swéj budowy niejaki pociąg ku sobie okazują, który je nawzajem do siebie sprowadza. — Otóż w chwili, gdy dostojny gość przypatrywał się tym utworom kunsztu, żywy motyl, latający właśnie podówczas po oknie w sali, oszukany nadzwyczajném podobieństwem kunsztownych motyli, zbliżył się i usiadł nakoniec całkiem swobodnie na szklannèm naczyniu, po za którém kunsztowne motyle pana de Benny jaśniały. Wyobrazić sobie można, jaki zapał obudziło w widzach to *intermezzo*: zewsząd dały się słyszeć połączone z podziwieniem okłaski, a nawet król śmiał się z tak niewinnéj, a tak rzeczywistéj pochwały, jaką uwieńczona została zasługa artysty któremu się wdzięki natury w tak złudném wykończeniu naśladować powiodło.

— Władzca czyli Sułtan jednego z mniejszych krajów Azyi, to jest: Dyociokarty, świeżo ozdobiony orderem lwa przez Króla Niderlandzkiego, ma takie nazwisko: »*Hamankoeboewonosenopatiingalogongabgurrachmansaydinpanologomodes*«!!!

Kochanie.

— W 3cim roku kochamy matkę, w 6tym ojca, w 10tym lubiemy wakacye, w 16tym piękne suknie, w 20tym kochamy oblubienicę, w 25tym żonę, w 40tym dzieci, a w 60tym samych siebie.

— Wiadomo że w Anglii wszystkie szynkownie i kawiarnie muszą być w niedzielę zamknięte. Cyrulicy w Somerstown wymyślili sposób zarobkowania przez tę okoliczność, zamiast po 1½ pensów za golenie, biorą po 3 pensy od osoby, ale za to każdemu z gości ofiarują po kieliszku wódki.

— Bogacz zapisał świętoszkowi swój majątek, za to tenże pielęgnował bogacza z szczególną starannością, po śmierci jednak ukazał się drugi testament późniejszy, w którym bogacz zapisał majątek swojemu dalekiemu krewnemu. Swiętoszek chciał wszcząć proces, lecz adwokat prawego spadkobiercy odpowiedział trafnie: »Tak pobożnemu jegomości jak panu wcale nie przystoi, żebyś przenosił stary testament nad nowy.« Swiętoszek zamilkł, i mimowoli musiał zaniechać processu.

Doniesienia Urzędowe.

Dnia 3 października r. b. o godzinie 9 z rana w kamienicy pod L. 542 przy ulicy Floryańskiéj stojącej, sprzedanemi zostaną w pertraktacyi spadkowéj przez publiczną licytacyą ruchomości jako to: suknie, bielizna, meble, stolarszczyzna, małe sreberka i inne sprzęty; a to za gotową grubą srebrną monetę.

Kraków dnia 29 września 1839 r.
Marcin Strzelbicki. Notar. Publ.

Targ bydła w stajni, a Skopy i Wieprze na targu publiczném dochodzone.

D. 24 Września 1839 r.

Krowa ważąca mięsa funt. 280 sprzedana za złp. 78, funt. 200 złp. 56. Cielę funt. 48 złp. 14 gr. 6. Skop funt. 30 złp. 7 gr. 4. Wieprz funt. 110 złp. 43.

Burzyński. adj. Zast. K. T.

Ceny zboża w dwóch gatunkach na targowicy publicznéj dochodzone i ułożone.

Dnia 30 Września 1839 r.		1szy Gatunek Piękny. od		do		2gi Gatunek Szredni. od		do	
		Zł	gr	Zł	gr	Zł	gr	Zł	gr
Korzec	Pszenicy..	22	15	20	—	19	—	18	—
—	Zyta...	12	15	—	—	12	—	—	—
—	Jęczmien:	10	18	—	—	10	—	8	—
—	Owsa.......	6	—	5	20	5	15	—	—
—	Grochu.....	—	—	—	—	—	—	—	—
—	Jagieł.......	28	—	27	—	—	—	—	—
—	Rzepaku..	20	—	—	—	—	—	—	—

Cebuli zdrowéj pięknéj korzec złp. 36.

Zast. Kom. Targ. *Burzyński*

Deleg. *Grzybowski* Kom: Cechów.